

Hulpverlening bij
problematisch
middelengebruik vanuit
een welzijn- en
gezondheidsperspectief

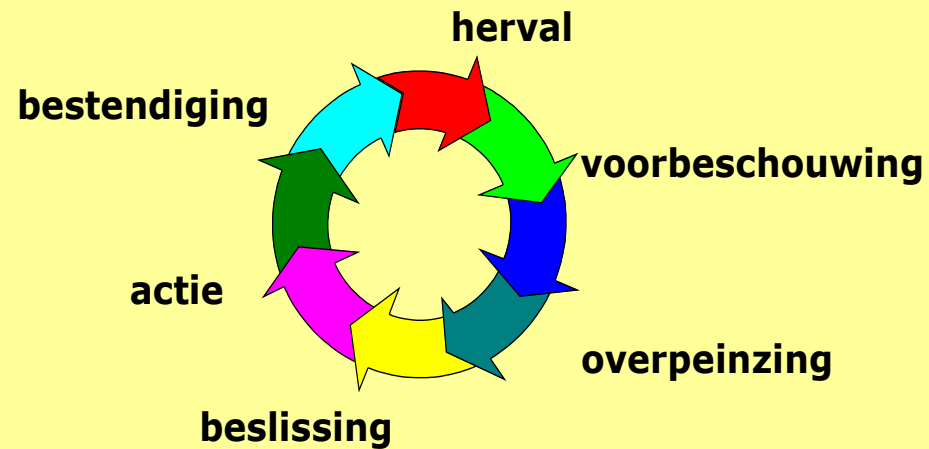

Is er een probleem?

Stadia van verslaving.

- Experimenteren
- Gebruiken
- **Misbruiken**
- **Verslaving**

Stadia van motivatie

Experimenteren

- **CGG's Preventie en Vroeg interventie**
- **PISAD (onder de E40)**
- **Drugpunten (boven de E40)**
- **CAW JIP's & JAC's**

Gebruiken

- **CAW JIP's & JAC's**
- **Dagcentrum De Sleutel Gent**
- **Traject Aalst**
- **Ambulante centra De Kiem Gent, Ronse en Geraardsbergen**
- **CGG zuid Oost Vlaanderen**
- **Drugpunten boven E40**
- **PISAD onder E40**

Misbruik

- **CIC De Sleutel**
- **Sint Camillus**
- **Amb. centra De Kiem**
- **PISAD**
- **CGG Zuid Oost Vlaanderen**

Verslaving

- **Dagcentrum De Sleutel**
- **MSOC**
- **Ambulante centra De Kiem**
- **PISAD en CGG zuis Oost Vlaanderen**
- **CIC De Sleutel**
- **UPSIE UZ Gent**
- **PC Sleidinge**
- **Sint Camillus Kasteel+**

Verslaving

desintegratie sociale netwerken

- **Residentiële behandeling kort**
 - **Vita Zelzate, CIC, Sint Camillus, De Pelgrim, Sint Jan Eeklo, PCGS...**
- **Residentiële behandeling lang:**
 - **Therapeutische gemeenschappen**
De Sleutel TGG en TGM en De Kiem

Geen motivatie voor lichamelijke ontwenning

- **Motivatie voor aanpak andere problemen?**
- **Ambulante centra, CGG, PISAD en De Kiem: methadon, gesprekken, spuitenruil, contact**
- **CAW oost Vlaanderen, gesprekken, ondersteuning, huisvestingsproblematiek,**

Steun van sociale netwerken

- **Sociale tewerkstellingsprojecten**
- **Kringloop centra**
- **OCMW's (Huisvesting+ Financieën)**
- **VDAB's (GTB Werkwinkels + Opleidingen)**
- **CAW (Huisvesting en Soc. Problematiek)**
- **Zorgboerderijen**
- **LINK, DOP, etcetera**

SPOED & CRISIS

opvang tussen 0 en 72 uur

opvang tussen 0 en 24 uur

onmiddellijke opvang

CAW

Msoc

UPSIE

Spoed UZ

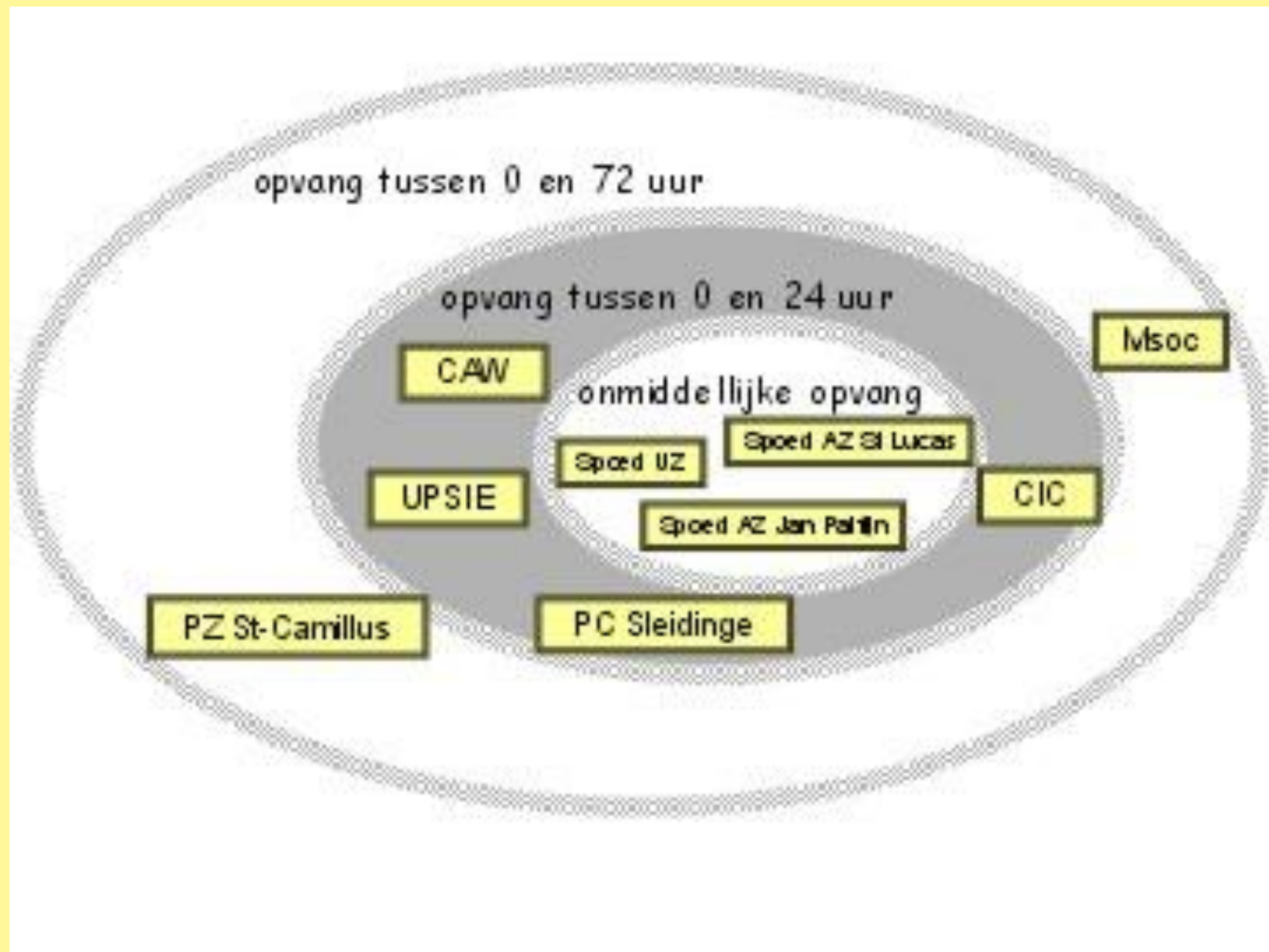
Spoed AZ St Lucas

CIC

Spoed AZ Jan Palfin

PZ St-Camillus

PC Sleidinge

Clïentenoverleg

Afstemming en overleg van zorgaanbod en cliëntprofielen in de regio.

Afstemming van het gezamenlijke aanbod op de noden van de cliënt.

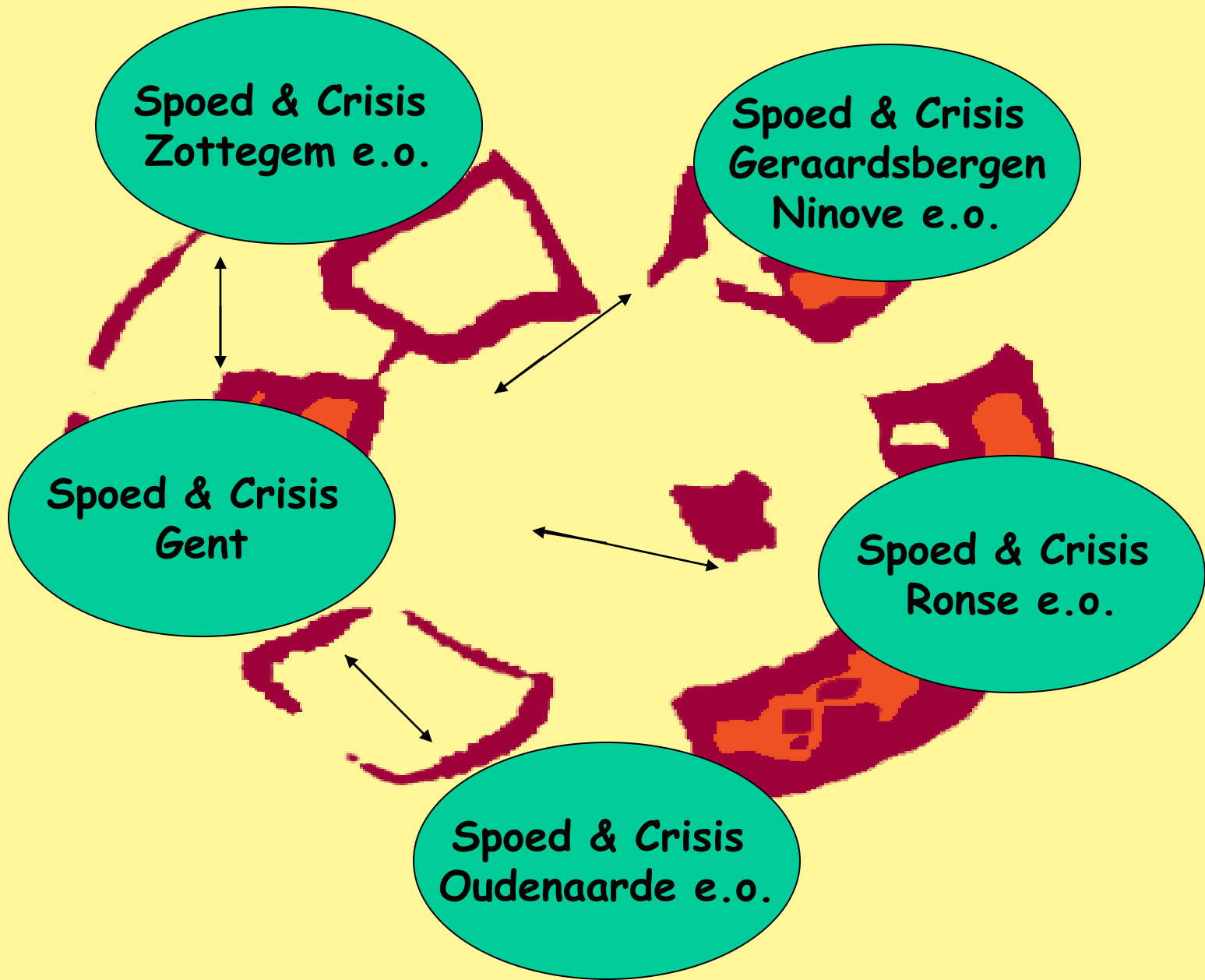
Actieve opvolging van de cliënten die ondanks de inspanningen niet op de voor hen juiste plaats in de zorg geraken.

De Toekomst ?!?! Het zorgcircuit,

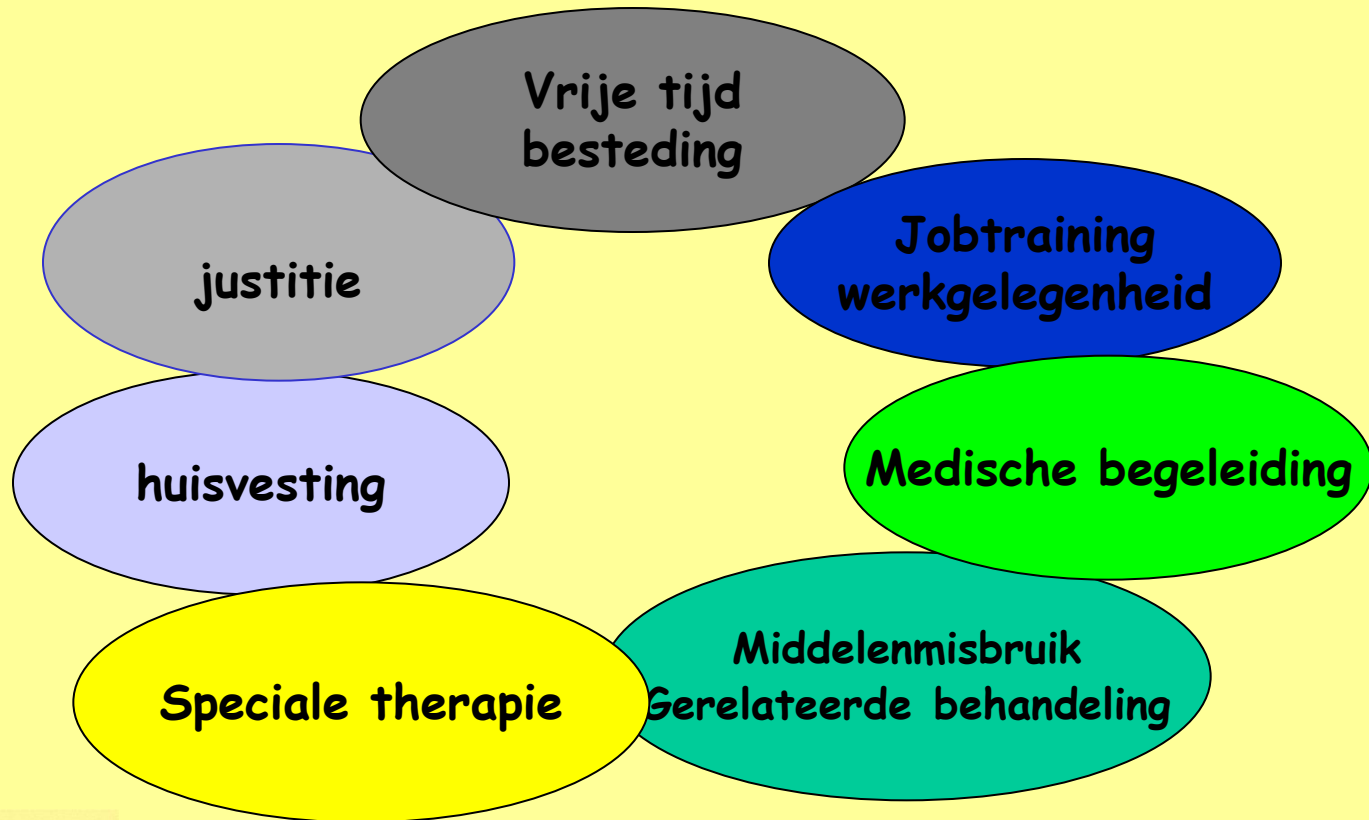
“Een geïntegreerd behandelingscircuit”

- Het onderschrijven van een gezamenlijke doelstelling: “de druggebruiker begeleiden in zijn proces”.
- Permanente deskundigheidsbevordering.
- Een adequaat systeem voor indicatiestelling en monitoring.
- Overleg en overdracht van cliëntinformatie tussen de verschillende betrokken diensten; gezamenlijke dossiervorming.
- Het opstarten van een gezamenlijk cliëntvolgsysteem.
- Werken volgens een vooropgesteld plan.
- Aanvaarden van andere behandelingsvormen of behandelingsideologieën in wederzijds respect.
- Duidelijke taakverdeling.

Van behandelcircuit naar een functioneel netwerk

Bij knelpunten en problemen:

Liefst E-mail

alphonse.franssen@popovggz.be

!!!! bij spoed !!!!

bel 0495/54.12.50

Alphonse Franssen

Coördinator cliëntenoverleg drugs Gent

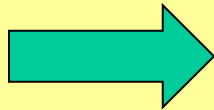
Zorgcoördinatie middelenmisbruik

Oost Vlaanderen

Motivatie voor lichamelijke ontwenning

- **Co- morbiditeit = multiple problematiek =
combinatie psychisch- en drugprobleem**

PAAZ

PC Gent Sleidige Campus Sleidinge

UPSIE UZ Gent

CIC De Sleutel

Voorbeeld van een Zorgcircuit middelenmisbruik

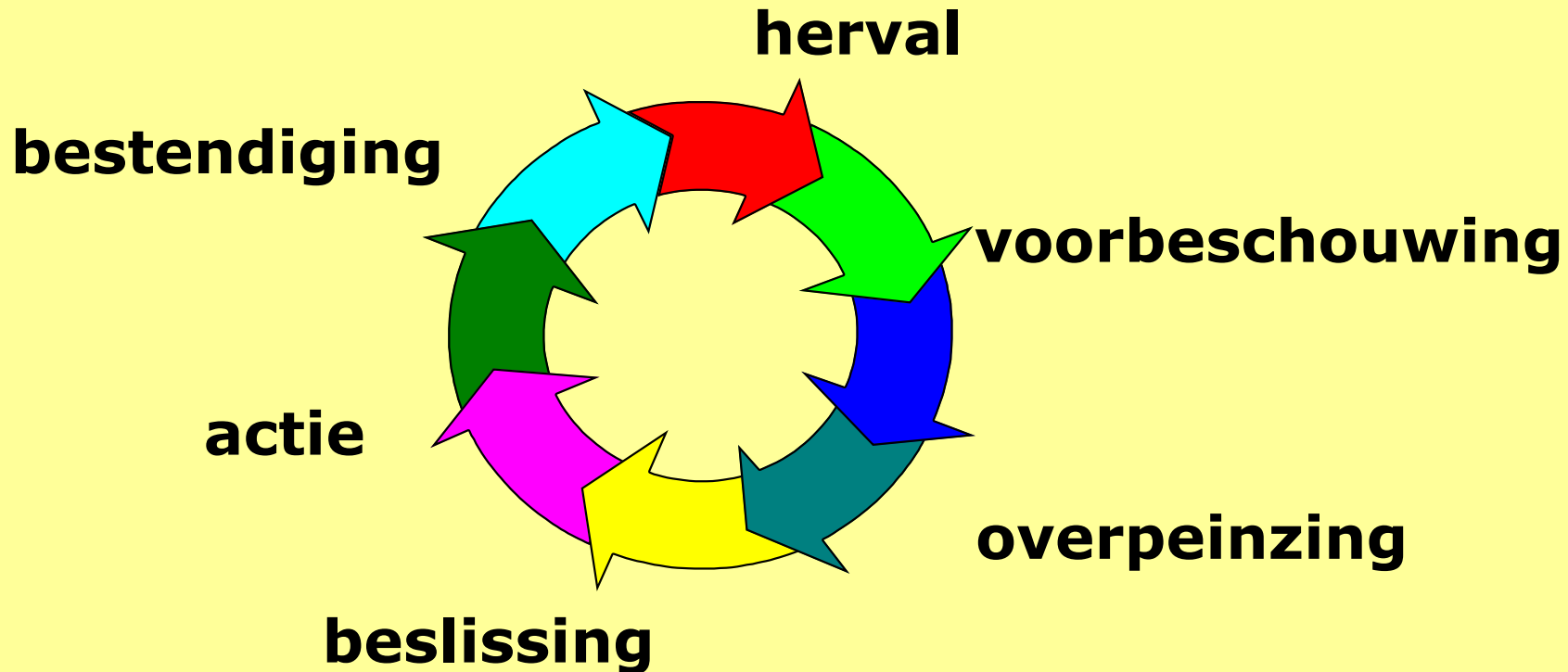
Is er een probleem?

Stadia van verslaving.

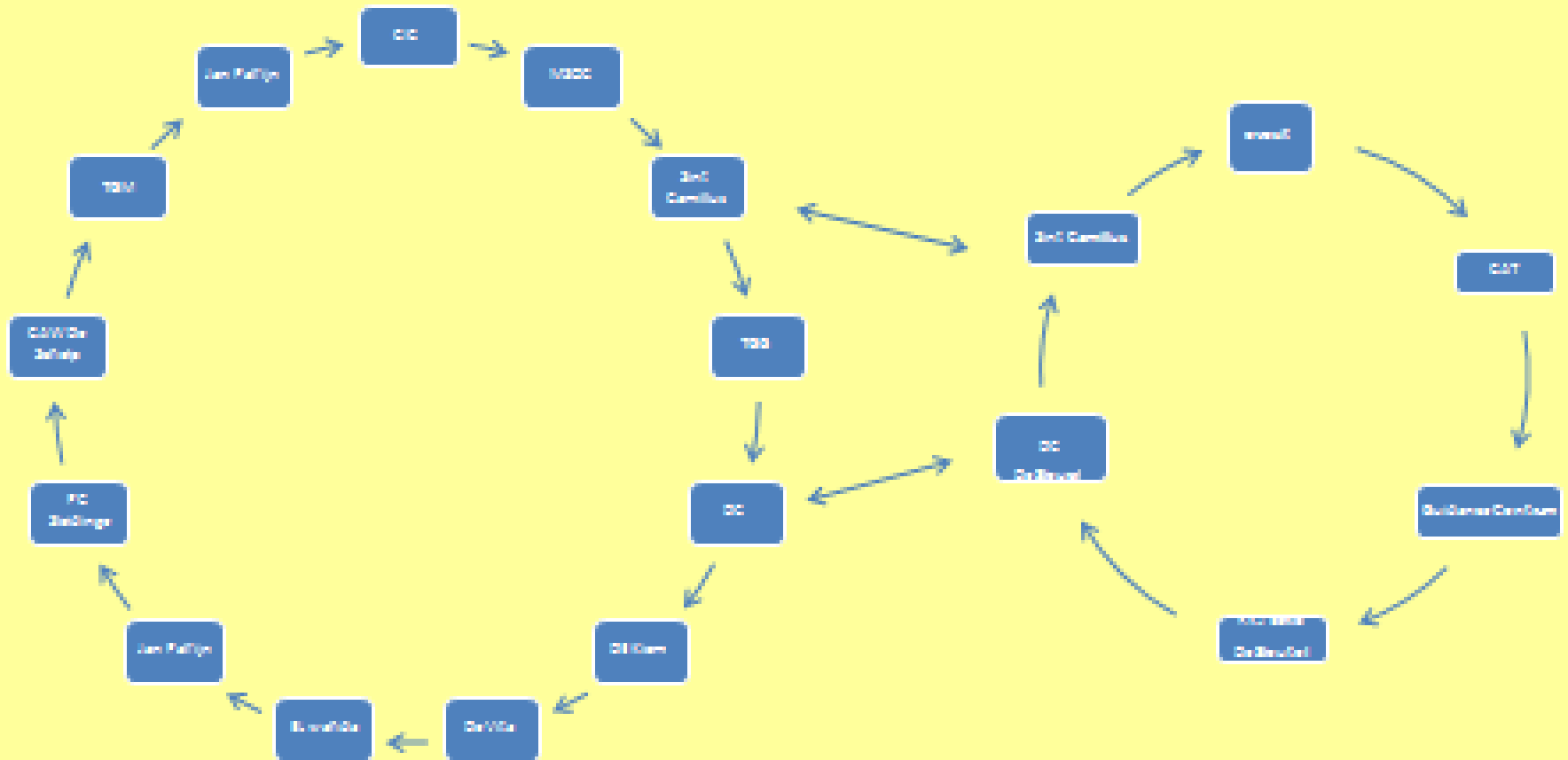
- **Experimenteren**
- **Gebruiken**
- **Misbruiken**
- **Verslaving**

Stadia van motivatie

Even voor de duidelijkheid

Wat doet een case manager?

- Analyse van sterktes en zwaktes cliënt (*assessment*)
- Vastleggen van aandachtsgebieden, doelstellingen en subdoelen (*planning*)
- Helpen en ondersteunen cliënt (*directe dienstverlening*): informatie, advies, motivatie, aanleren vaardigheden, regelmatige gesprekken, evt. therapie
- "Advocaat" van cliënt en regisseur van het hulpverleningsproces (*indirecte dienstverlening*):
 - in contact brengen met diensten (*linking*);
 - afstemming van de hulpverlening (*coördinatie*);
 - opkomen voor belangen cliënt (*advocacy*);
 - cliënt opzoeken in diens omgeving (*outreaching*)
- Opvolging en bijsturing van doelstellingen en hulpverleningsproces (*monitoring*)
- Evaluatie van doelen en tevredenheid cliënt (*evaluatie*)

Modellen van case management

- Doelstellingen, realisatie basisfuncties, betrokkenheid cliënt, ... bepalen model
- **Makelaarsmodel:** poortwachter, kortdurend contact, toeleiding naar hulpverlening
- **Strengths based-model:** controle verwerven over eigen leven via eigen sterktes + omgeving
- **Assertive community treatment:** actief contact met cliënt in de eigen omgeving, regelmatig contact, gericht op dagdagelijkse problemen
- **Klinisch of rehabilitatiemodel:** combinatie klinische functies met trajectbegeleiding in functie van herstel
 - **Rehabilitatiemodel:** gericht op zelfstandig functioneren in omgeving
 - **Klinisch model:** gericht op verlichten symptomen en klachten

De interventie

Wat is case management?

- Ontbreken van algemeen aanvaarde definitie
 - verschillende doelstellingen
 - verschillende disciplines, beroepsgroepen
 - contextuele factoren (zorgsysteem, doelgroep, beschikbaarheid, toegankelijkheid)
- Case management =
 - coördinatie + afstemming door één persoon, cliëntgerichtheid, continuïteit (basiselementen)
 - continuüm van verschillende modellen, aantal gemeenschappelijke principes & functies

Doelstellingen

- Meer geïndividualiseerde hulp, betere opvolging + afstemming tussen diensten
- Toegang tot voorzieningen vereenvoudigen + cliënten langer in contact houden met hulpverlening
- Definitie?

Vorm van laagdrempelige, (intensieve) + geïndividualiseerde hulp

- Één of meer hulpverleners (team) staan in voor opvolging + coördinatie hulpverleningsproces
- Contactpersoon voor cliënt + alle andere betrokkenen
- regelmatig contact ook wanneer cliënt niet zelf initiatief neemt

Dubbele diagnose, vaak halve hulp

- Middelengebruik als overlevingsstrategie
- Te gek voor de verslavingszorg, maar te verslaafd voor de psychiatrie
- Leren omgaan met medicatie en de maatschappij
- Leven naast de maatschappij met een zo goed mogelijk vangnet